

МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
Федеральное государственное автономное образовательное учреждение
высшего образования
"Казанский (Приволжский) федеральный университет"
Факультет филологии и истории

УТВЕРЖДАЮ

Проректор по образовательной деятельности КФУ

Проф. Д.А. Таюрский

ДЕПАРТАМЕНТ
ФИЛОЛОГИИ
И ИСТОРИИ
(ДО КФУ)

» _____ 20__ г.

подписано электронно-цифровой подписью

Программа дисциплины
Методика обучения родному языку Б1.В.ОД.11.1

Направление подготовки: 44.03.05 - Педагогическое образование (с двумя профилями подготовки)

Профиль подготовки: Родной язык и литература, иностранный язык

Квалификация выпускника: бакалавр

Форма обучения: очное

Язык обучения: русский

Автор(ы):

Камаева Р.Б.

Рецензент(ы):

Ахатова Зифа Фаритовна

СОГЛАСОВАНО:

Заведующий(ая) кафедрой: Даутов Г. Ф.

Протокол заседания кафедры No ___ от "___" _____ 201__ г

Учебно-методическая комиссия Елабужского института КФУ (Факультет филологии и истории):

Протокол заседания УМК No ___ от "___" _____ 201__ г

Регистрационный No 1016029919

Казань
2019

Содержание

1. Цели освоения дисциплины
2. Место дисциплины в структуре основной образовательной программы
3. Компетенции обучающегося, формируемые в результате освоения дисциплины /модуля
4. Структура и содержание дисциплины/ модуля
5. Образовательные технологии, включая интерактивные формы обучения
6. Оценочные средства для текущего контроля успеваемости, промежуточной аттестации по итогам освоения дисциплины и учебно-методическое обеспечение самостоятельной работы студентов
7. Литература
8. Интернет-ресурсы
9. Материально-техническое обеспечение дисциплины/модуля согласно утвержденному учебному плану

Программу дисциплины разработал(а)(и) доцент, к.н. (доцент) Камаева Р.Б. Кафедра татарской филологии Факультет филологии и истории

1. Цели освоения дисциплины

-теоретическая и практическая профессиональная подготовка студентов к преподаванию предмета 'Родной язык' в общеобразовательных учреждениях.

2. Место дисциплины в структуре основной образовательной программы высшего профессионального образования

Данная учебная дисциплина включена в раздел "Б1.В.ОД.11 Дисциплины (модули)" основной образовательной программы 44.03.05 Педагогическое образование (с двумя профилями подготовки) и относится к обязательным дисциплинам. Осваивается на 4 курсе, 7 семестр.

Учебная дисциплина 'Методика обучения родному языку' относится к базовой части профессионального цикла Б 1. В.ОД.11.1 Осваивается на 3 курсе в 7семестре.

Для освоения дисциплины 'Методика обучения родному языку' студенты используют знания, умения и навыки, сформированные в ходе изучения дисциплин 'Педагогика', 'Языкознание', 'Современный татарский язык', 'Родной язык' и др.

Освоение данной дисциплины является необходимой основой для последующего изучения дисциплин по выбору студентов, прохождения педагогической практики, подготовки к итоговой государственной аттестации.

3. Компетенции обучающегося, формируемые в результате освоения дисциплины /модуля

В результате освоения дисциплины формируются следующие компетенции:

Шифр компетенции	Расшифровка приобретаемой компетенции
ОПК-2 (профессиональные компетенции)	-способностью осуществлять обучение, воспитание и развитие с учетом социальных, возрастных, психофизических и индивидуальных особенностей, в том числе особых образовательных потребностей обучающихся;
ПК-1 (профессиональные компетенции)	готовностью реализовывать образовательные программы по учебным предметам в соответствии с требованиями образовательных стандартов;
ПК-2 (профессиональные компетенции)	способностью использовать современные методы и технологии обучения и диагностики;
ПК-3 (профессиональные компетенции)	-способностью решать задачи воспитания и духовно-нравственного развития, обучающихся в учебной и внеучебной деятельности;
ПК-4 (профессиональные компетенции)	достижения личностных, метапредметных и предметных результатов обучения и обеспечения качества учебно-воспитательного процесса средствами преподаваемых учебных предметов;

В результате освоения дисциплины студент:

1. должен знать:

- теоретические основы методики обучения родному языку: задачи, принципы, методы;
- последовательность в формировании лингвистических понятий;
- теории и технологии обучения и воспитания ребенка, сопровождения субъектов педагогического процесса;

- содержание преподаваемого предмета;
- способы взаимодействия педагога с различными субъектами педагогического процесса;

2. должен уметь:

- использовать современные технологии и средства обучения родному языку;
- использовать различные средства коммуникации в профессиональной педагогической деятельности;

3. должен владеть:

- способами ориентации в профессиональных источниках информации (журналы, сайты, образовательные порталы и т.д.);
- умением разрабатывать рабочей программы на основе типовых программ;
- умением разрабатывать планов урока и и реализовать их в конкретных условиях;
- умением оценивать результатов знаний обучающихся по предмету.

4. должен демонстрировать способность и готовность:

- способен осуществлять обучение, воспитание и развитие с учетом социальных, возрастных, психофизических и индивидуальных особенностей, в том числе особых образовательных потребностей обучающихся;
- готов реализовывать образовательные программы по учебным предметам в соответствии с требованиями образовательных стандартов;
- способен использовать современные методы и технологии обучения и диагностики;
- способен решать задачи воспитания и духовно-нравственного развития, обучающихся в учебной и внеучебной деятельности;
- способен использовать возможности образовательной среды для достижения личностных, метапредметных и предметных результатов обучения и обеспечения качества учебно-воспитательного процесса средствами преподаваемых учебных предметов;

4. Структура и содержание дисциплины/ модуля

Общая трудоемкость дисциплины составляет 3 зачетных(ые) единиц(ы) 108 часа(ов).

Форма промежуточного контроля дисциплины: экзамен в 7 семестре.

Суммарно по дисциплине можно получить 100 баллов, из них текущая работа оценивается в 50 баллов, итоговая форма контроля - в 50 баллов. Минимальное количество для допуска к зачету 28 баллов.

86 баллов и более - "отлично" (отл.);

71-85 баллов - "хорошо" (хор.);

55-70 баллов - "удовлетворительно" (удов.);

54 балла и менее - "неудовлетворительно" (неуд.).

4.1 Структура и содержание аудиторной работы по дисциплине/ модулю

Тематический план дисциплины/модуля

N	Раздел Дисциплины/ Модуля	Семестр	Неделя семестра	Виды и часы аудиторной работы, их трудоемкость (в часах)			Текущие формы контроля
				Лекции	Практические занятия	Лабораторные работы	
1.	Тема 1. Фән буларак татар телен укыту методикасы. Татар телен укыту методикасы нигезләре, тарихы Татарстанда урта белем бирүнең бүгенге системасы. Программа һәм дәреслекләр. Татар теле укыту методлары һәм алымнары.	7		4	4	0	Устный опрос Презентация
2.	Тема 2. Татар теле укытуның төп формасы буларак дәрес. Хәзерге татар теле дәресенең технологиясе.	7		2	4	0	Творческое задание
3.	Тема 3. Татар теле укытуны планлаштыру. Планнар. Аларның төрләре. Эш программалары. Татар теле укытуны планлаштыру. Яңа федераль дәүләт стандартлары.	7		4	4	0	Письменная работа
4.	Тема 4. Татар теле дәресләрен оештыру һәм үткөрү методикасы. Дәрес типлары һәм формалары. Дәреснең технологик картасы. Татар теленнән дәрестән тыш эшләр.	7		4	4	0	Тестирование
5.	Тема 5. Татар теле дәресләрендә яңа технологияләр.	7		2	4	0	Письменная работа Дискуссия
	Тема . Итоговая форма контроля	7		0	0	0	Экзамен
	Итого			16	20	0	

4.2 Содержание дисциплины

Тема 1. Фән буларак татар телен укыту методикасы. Татар телен укыту методикасы нигезләре, тарихы Татарстанда урта белем бирүнең бүгенге системасы. Программа һәм дәреслекләр. Татар теле укыту методлары һәм алымнары.

лекционное занятие (4 часа(ов)):

Татар теле методикасының предмети һәм бурычлары. Мәктәптә укыту-тәрбия процессының нәтижәлеген күтәрүдә туган телне укыту методикасының әһәмияте. Фән буларак татар телен укыту методикасы, аның эчтәлегә, бурычлары, объекты, предмети, үзенчәлекле сыйфатлары Мәктәптә татар телен укыту методикасының методологик, лингвистик, психологик педагогик нигезләре, башка фәннәр белән бәйләнеше. Татар телен укыту методикасының педагогика белән бәйләнеше. Татар телен укытканда, гомумдидактик принципларны тормышка ашыру: фәннилек, системалылык, аңлаешлылык, эзлеклелек, дәвамчанлык, перспективалылык, күрсәтмәлелек, белем ныклыгы, укытуны тормыш белән бәйләү, индивидуаль якин килү, укучыларны рухи яктан үстерү принциплары. Татар телен укыту методикасының психология белән бәйләнеше? Татарстан Республикасы халыклары телләре турында Татарстан Республикасы Законы? кабул ителү. Татарстан Республикасы халыкларының телләрен саклау, өйрәнү һәм үстерү буенча Татарстан Республикасы Дәүләт программасы? раслану. Шушы документлар нигезендә ачылган урта гомуми белем бирү мәктәпләре, эксперименталь яки гимназия класслары булган гомуми белем бирү мәктәпләре, махсус мәктәпләр, лицей һәм гимназияләр. Гамәлдәге татар теле программалары (татар мәктәпләре өчен, рус мәктәбендә укучы татар балалары өчен, башка милләт балаларын татар теленә өйрәтү өчен). Программаларның эчтәлегә, структурасы, төзелү принциплары, аерым бүлекләр арасында бәйләнеш һәм әзерлек. Татар теле программаларының тарихы. Белем алу чыганагы буларак дәреслек, аның башка дидактик чаралар арасында (уку әсбаплары, күнегүләр җыентыгы, тарату материаллары, күрсәтмә әсбаплар һ.б.) урыны. Дәреслекләрнең эчтәлегә, төзелеш һәм төзелү принциплары. Дәреслек белән эшләү ысуллары. Белем алу чыганагы буларак дәреслек, аның башка дидактик чаралар арасында (уку әсбаплары, күнегүләр җыентыгы, тарату материаллары, күрсәтмә әсбаплар һ.б.) урыны. Дәреслекләрнең эчтәлегә, төзелеш һәм төзелү принциплары. Дәреслек белән эшләү ысуллары. Белем бирүнең аудиовизуаль технологияләре: укыту ярдәмлекләренең аудио-, видео-компьютер типологиясе. Укытуның интерактив технологияләре. Метод һәм алым турында гомуми төшенчә, укыту процессында максатка ирешү юллары буларак укыту методлары. Методлар һәм алымнарны төркемләүдә карашлар төрлелеге. Тел укыту ысулларының теманың эчтәлегә, белемнең чыганагы, укучыларның яшь үзенчәлекләре, белем-күнекмә дәрәжәләре, материалны үзләштерү рәвешләре, мәктәптәге материал шартлар һәм укытучының индивидуаль сәләте һәм фәнни-методик хәзерлегә белән билгеләнүе. Мәктәптә татар телен укытуга кагылышлы чыганаclarга күзәтү. Тел укыту чаралары.

практическое занятие (4 часа(ов)):

Мәктәптә татар телен укытуга кагылышлы чыганаclarга күзәтү. Тел укыту чаралары Тел укыту чараларына анализ. Контроль сорауларга җавап бирү. Татар теле дәреслекләренә анализ ясау.

Тема 2. Татар теле укытуның төп формасы буларак дәрес. Хәзерге татар теле дәресенң технологиясе.

лекционное занятие (2 часа(ов)):

Мәктәптә уку-укыту процессында татар теле дәресләре, башка уку дисциплиналары буенча барган дәресләр белән охшаш һәм үзенчәлекле яклары. Хәзерге татар теле дәресе алдына куелган таләпләр. Дәреснең төрле этапларында укытучы вазифалары. Төрле метод һәм алымнарның үзара максатка ярашлы тыгыз бәйләнешкә керүен, педагогик һәм методик бурычларның нәтижәле гамәлгә ашуын тәэмин итүче методик система буларак татар теле дәресе технологиясе. Татар теле дәресенң төрләре, төзелеше. Укытучының дәрескә хәзерләнүе. Дәреснең алдан уйлап куелган модели, аны ижади эшкәртү һәм гамәлгә ашыру процессы. Дәрес өчен материал туплауның мөһим принциплары. Дәрес конспекты төзү: дәреснең темасын, максатын билгеләү, оештырылу методикасын ачыклау (нәтижәле метод һәм алымнарны, укытучы һәм укучыларның максатка юнәлгән эшчәнлеген һ.б.), төзелешен, эчтәлеген конкретлаштыру, өй эшен күрсәтү. Техник чаралар. Татар теле дәресләрендә предметка бәйләнеш. Дәреснең структурасы. Дәреснең сыйфатын бәяләү критерийлары. Бүгенге көн таләбенә җавап биргән методик эшкәртмәләр әзерләү, укытуның альтернатив формаларын эзләү. Укытуның төп юнәлешләре, авторлык коллективлары, новатор укытучылар хәрәкәте. Педагогика фәнненең камилләшүе, яңа педагогик технологияләр эшкәртелү. Яңартылган уку планнары һәм программалары төзелү.

практическое занятие (4 часа(ов)):

Төрле дәрес планнарына күзәтү ясау, анализлау. Дәрескә план-конспект тәзү, нәтижәле метод-алымнарны билгеләү.

Тема 3. Татар теле укытуны планлаштыру. Планнар. Аларның төрләре. Эш программалары. Татар теле укытуны планлаштыру. Яңа федераль дәүләт стандартлары.

лекционное занятие (4 часа(ов)):

Планнар (календарь, тематик, көндәлек дәрес планнары). Аларның әһәмияте, төрләре, төзелеше. Календарь, тематик план тәзүдә төрле карашлар. Планнар тәзүдә системалылык, фәннилек һ. б. Принциплар, аларга карата дидактик таләпләр. Планнар арасындагы үзара бәйләнеш. Эш программалары. Дәрескә хәзерлек процессында укытучының фәнни-педагогик әдәбиятны һәм алдынгы педагогик тәҗрибәне файдалану юллары

практическое занятие (4 часа(ов)):

Мәктәптә татар теле укытуны планлаштыру. Эш программалары. Дәресләрнең технологик картасы. Эш программалары тәзү.

Тема 4. Татар теле дәресләрен оештыру һәм үткөрү методикасы. Дәрес типлары һәм формалары. Дәреснең технологик картасы. Татар теленнән дәрсәтән тыш эшләр.

лекционное занятие (4 часа(ов)):

Укыту- тәрбия эшен оештыруның төп формасы буларак дәрес. Хәзерге татар теле дәресләренең үзенчәлеге. Тел дәресе алдына куелган дидактик таләпләр: дәреснең ачык максаты булуы, белем һәм тәрбия бирүнең бердәмлеге, фәннилек, вакыттан рациональ файдалану, предметара бәйләнеш һ.б. Дәрес типлары, формалары. Өй эше. Аларның төрләре, методикасы. Дидактик максаты ягыннан дәрес типлары: яңа материалны өйрәтү-аңлату, материалны ныгыту һәм белемнәрне камилләштерү дәресләре, гомумиләштереп кабатлау, укучыларның белем һәм күнекмәләрен исәпкә алу, ягъни контроль дәресләр. Эчтәлеге ягыннан дәрес типлары: фонетика, орфография, грамматика, пунктуация һәм тел үстерү дәресләре. Татар теле дәресләренең төзелеше. Нинди ысул-алымның өстенлек итүенә карап, дәреснең төрле формалары. Дәрес формаларына тарихи күзәтү. Иң күп таралган дәрес формалары: семинар, зачет, имтихан, лекция, консультация, диспут, экскурсия, сәяхәт, КВН дәресләр. Төрле дәрес формаларының әһәмияте. Андый дәресләрнең төзелеше.

практическое занятие (4 часа(ов)):

Мәктәптә татар теле дәресләрен оештыру һәм үткөрү. "Мәгариф", "Фән һәм мәктәп" журналларыннан төрле дәрес формаларын өйрәнү, анализлау. Төрле дәресләрнең план-конспектын тәзү.

Тема 5. Татар теле дәресләрендә яңа технологияләр.

лекционное занятие (2 часа(ов)):

Уку процессын оештыру һәм идарә итүнең нәтижәлелегенә нигезләнган педагогик технологияләр. Белем бирүнең компьютер технологияләре. Үстерелешле укыту технологиясе. Проектлар технологиясе. Программалаштырылган укыту. Укучылар эшчәнлеген активлаштыру һәм интенсификаштыруга юнәлтелгән педагогик технологияләр. Уен тетехнологиясе. Аралашуга өйрәтү технологиясе

практическое занятие (4 часа(ов)):

Яңа технологияләргә нигезләнган дәресләрне модельләштерү. Дәресләрне презентацияләү, анализ, үзанаализ.

4.3 Структура и содержание самостоятельной работы дисциплины (модуля)

N	Раздел Дисциплины	Семестр	Неделя семестра	Виды самостоятельной работы студентов	Трудоемкость (в часах)	Формы контроля самостоятельной работы
1.	Тема 1. Фән буларак татар телен укыту методикасы. Татар телен укыту методикасы нигезләре, тарихы Татарстанда урта белем бирүнең бүгенге системасы. Программа һәм дәреслекләр. Татар теле укыту методлары һәм алымнары.	7		подготовка к презентации	4	Презентация
				подготовка к устному опросу	4	Устный опрос
2.	Тема 2. Татар теле укытуның төп формасы буларак дәрес. Хәзерге татар теле дәресенең технологиясе.	7		подготовка к творческому заданию	6	Творческое задание
3.	Тема 3. Татар теле укытуны планлаштыру. Планнар. Аларның төрләре. Эш программалары. Татар теле укытуны планлаштыру. Яңа федераль дәүләт стандартлары.	7		подготовка к письменной работе	8	Письменная работа
4.	Тема 4. Татар теле дәресләрен оештыру һәм үткөрү методикасы. Дәрес типлары һәм формалары. Дәреснең технологик картасы. Татар теленнән дәрестән тыш эшләр.	7		подготовка к тестированию	8	Тестирование
5.	Тема 5. Татар теле дәресләрендә яңа технологияләр.	7		подготовка к дискуссии	2	Дискуссия
				подготовка к письменной работе	4	Письменная работа
Итого					36	

5. Образовательные технологии, включая интерактивные формы обучения

Вузовское освоение курса 'Методика обучения родному языку' предполагает использование как традиционных, так и инновационных образовательных технологий, а также настоятельно требует рационального их сочетания. Традиционные образовательные технологии подразумевают использование в учебном процессе таких методов работ, как лекция, практическое занятия, семинар и др. При проведении занятий планируется использование активных и интерактивных форм занятий (деловых и ролевых игр, проектных методик, мозгового штурма, коммуникативного тренинга, иных форм) в сочетании с внеаудиторной работой.

6. Оценочные средства для текущего контроля успеваемости, промежуточной аттестации по итогам освоения дисциплины и учебно-методическое обеспечение самостоятельной работы студентов

Тема 1. Фән буларак татар телен укыту методикасы. Татар телен укыту методикасы нигезләре, тарихы Татарстанда урта белем бирүнең бүгенге системасы. Программа һәм дәреслекләр. Татар теле укыту методлары һәм алымнары.

Презентация , примерные вопросы:

1.Икетеллек һәм тәржемә. 2.Метод һәм алымнар кулланырга педагогларның, методистларның карашлары, 3.Татар теле дәресләрендә нәтиҗәле алымнар. 4.Татар теле дәресләрендә актив һәм интерактив методлар.

Устный опрос , примерные вопросы:

1.Татар халкының иҗтимагый, рухи һәм икътисади тормышында татар теле нинди роль уйнай? 2. Татар телен белем һәм тәрбия бирүдә нинди әһәмияте бар? 3.Татар телен үстерү буенча нинди законнар кабул ителде? 4. Мәктәптә ана телен укытуның төп бурычлары нәрсәдән гыйбарәт? 5.Нәрсә ул икетеллек? 6.Ул нинди төрләргә бүленә? 7.Тел белеме нәрсәне өйрәнә? 8.Татар теле укыту методикасының лингвистик нигезләре дигәнне сез ничек аңлайсыз? 9.Татар теле укыту методикасының психологик нигезләре дигәнне сез ничек аңлайсыз? 10.Татар теле укыту методикасының педагогик нигезләре дигәнне сез ничек аңлайсыз? 11.Башлангыч сыйныфларда татар балалары татар телен нинди дәреслекләр буенча укый? 12.Башлангыч сыйныфларда рус балалары татар телен нинди дәреслекләр буенча укый? 13.Яңа технологияләр буенча укытуга нигезләнеп төзелгән дәреслекләрнең үзенчәлекләре нидән гыйбарәт? 14.Коммуникатив технология буенча укытуга нигезләнеп төзелгән дәреслекләрнең әһәмияте нәрсәдә? 15. "Метод" төшенчәсен ничек аңлайсыз? 16 Укыту методлары белән укыту алымнары арасында нинди аерма бар? 17.Татар теле дәресләрендә нинди алымнар кулланыла?

Тема 2. Татар теле укытуның төп формасы буларак дәрес. Хәзерге татар теле дәресенең технологиясе.

Творческое задание , примерные вопросы:

Дәрес планнарына күзәтү ясау, анализлау. Төрле дәресләргә план-конспектлар төзү.

Тема 3. Татар теле укытуны планлаштыру. Планнар. Аларның төрләре. Эш программалары. Татар теле укытуны планлаштыру. Яңа федераль дөүләт стандартлары.

Письменная работа , примерные вопросы:

1.Сорауларга җавап язарга. Укыту процессында план ни өчен кирәк? Календарь-тематик план? Ул күпме вакытка исәпләнеп төзелә? Дәреснең технологик картасы ни өчен кирәк? Көндәлек дәрес планыннан аермасы нәрсәдә? Эш программасының эчтәлеген нинди бүлекләрдән торырга тиеш? Көндәлек дәрес планы ни өчен кирәк? Ул нинди төрләргә бүленә? Нәрсә ул дәрес? Дәрес нинди типларга бүленә?Дәрес этаплары ниндиләр?Нинди дәрес төрләре була?.Дәрестә нинди ысул, алымнар кулланырга мөмкин? 2.V-XI сыйныф укучылары өчен эш программасы төзүгә. 3. Бер татар теле дәресенең планын яки технологик картасын төзүгә. 4.Укучыларда универсаль уку гамәлләре формалаштыру буенча күнегүләр системасын төзүгә. 5.Укучыларда универсаль уку гамәлләре формалаштыру чагылдырылган бер дәрес планы яки дәреснең технологик картасын төзүгә.

Тема 4. Татар теле дәресләрен оештыру һәм үткөрү методикасы. Дәрес типлары һәм формалары. Дәреснең технологик картасы. Татар теленнән дәрестән тыш эшләр.

Тестирование , примерные вопросы:

Тесты 1. Татар теле буенча мәктәптә өйрәнелә торган материалның эчтәлеген һәм аның характерын билгели торган фән - 2.Укучыларга татар теле буенча бирелә торган белем һәм күнекмәләрнең эчтәлеген һәм күләмен алдан билгели торган дәүләт документы - 3. Мәктәптә уку-тәрбия процессын оештыруның төп формасы ? ... (дәрес). 4.Уку-укыту формасының дөвәмы - 5.Укытуны оештыру формасы: 1)коллектив эшчәнлек; 2)фронталь эшчәнлек; 3)экскурсия. 6.Укыту формасы: 1)коллектив эшчәнлек; 2)экскурсия; 3)татар теле түгәрәге. 7. Дәрес формасы: 1)лекция; 2)индивидуаль эшчәнлек; 3)төркемләп эшчәнлек. 8.Укыту методы: 1)сөйләү; 2)күзәтү һәм нәтижә ясау; 3)программа. 9.Укыту алымы: 1)терәк схема; 2)таблица төзү; 3)тематик план. 10.Укыту чарасы: 1)грамматик уен; 2)дәреслек; 3)экскурсия. 11. Яңа материалны өйрәнү - ... 1)дәрес төре; 2)укытуны оештыру формасы; 3)дәрес тибы. 12.Актуальләштерү- ... 1)дәрес төре; 2)дәрес этабы; 3)дәрес тибы. 13.Яңа теманы аңлату - ... 1)дәрес төре; 2)дәрес этабы; 3)дәрес тибы. 14.Сөйләүгә нигезләнган уку методлары: 1)әңгәмә; 2)экскурсия; 3)грамматик анализ. 15. Күрсәтмәлелеккә нигезләнган уку методлары: 1)ижади эш; 2)экскурсия; 3)аңлату. 16.Укытуның гамәли методлары: 1)күнегү; 2)экскурсия; 3) лекция. 17.Грамматик таблицалар - ... 1)укыту алымы; 2)күрсәтмәлелек; 3)укыту методлары 18.Татар теле дәресләрендә кулланылырга тиешле төп дидактик принцип: 1) материалның аңлаешлы булуы; 2) фәннилек, системалылык, эзлеклелек һәм дөвәмчылык; 3)укучыларга дифференциаль һәм индивидуаль якин килү.

Тема 5. Татар теле дәресләрендә яңа технологияләр.

Дискуссия , примерные вопросы:

1.Рус һәм башка милләт балаларына татар теле укуы буенча дәресләре татар балаларына ана теле укуы дәресләреннән нәрсә белән аерыла? Нинди охшаш яклары бар? 2. Коммуникатив технологиянең нинди уңышлы яклары бар?Нәрсә ул цикллылык? 3.Рус һәм башка милләт балаларына татар теле укуында нинди программалар һәм дәреслекләр гамәлдә йөри? 4. Рус һәм башка милләт балаларына татар теле укуында нинди метод-алымнар кулланыла? 5. Күнегүләр системасы нинди принципларга нигезләнеп төзелә? 6.Проектлар технологиясенең асылы нәрсәдән гыйбарәт? 7.Уен технологиясенең асылы нәрсәдән гыйбарәт? 8.Аралашу технологиясенең асылы нәрсәдән гыйбарәт? 9.Компьютер технологиясенең асылы нәрсәдән гыйбарәт? 10.Үстерешле укуының эчтәлеге нәрсәдән гыйбарәт?

Письменная работа , примерные вопросы:

1.Яңа технологияләргә нигезләнган дәресләрне модельләштерү. 2. Дәресләрне презентацияләү, анализ, үзанализ. 3.Текст өстендә эш буенча дәресләр циклын төзүгә. 4.Ситуатив күнегүләр, коммуникатив уеннар төзүгә.

Итоговая форма контроля

экзамен (в 7 семестре)

Примерные вопросы к экзамену:

Контрольные вопросы.

Фән буларак мәктәптә татар телен укуы методикасы: әһәмияте, бурычлары эчтәлеге.

Мәктәптә татар телен укуы предметы буларак татар теле, башка фәннәр белән бәйләнеше.

Татар халкының иҗтимагый, рухи, экономик тормышында татар теленең тоткан урыны.

Милли-рус икетеллелеге формалашуда татар теленең роле.

Татар теле дәресләрендә тәрбия мәсьәләләре.

Татар теле укуының гомумдидактик принциплары.

Татар теле дәресләрендә кулланыла торган метод һәм алымнар.

Татар теле дәресләрендә күрсәтмәлелек.

Татар телен укуының төп формасы буларак дәрес: бурычлары, дәрескә куела торган таләпләр.

Татар теле дәресләренең типлары һәм төзелеше.

Татар теленнән яңа теманы үзләштерү дәресләре.

Татар теленнән контроль дәресләрне үткөрү методикасы.

Татар теленнән укучыларның белемнәрен исәпкә алу һәм бәяләү методикасы.

Татар теленнән белем һәм күнекмәләрне камилләштерү (ныгыту) дәрәсләре.

Дәрәс формалары (дәрәс-сәяхәт, дәрәс-әңгәмә, дәрәс-зачет һ.б). Төрле төр дәрәсләренң әһәмияте, төзелеше.

Татар телен укытуны планлаштыру.

Өй эше, төрләре, эчтәлеге. Өй эшен тикшерү алымнары. Өй эшенә куелган төп дидактик таләпләр.

V-XI сыйныфлар өчен булган гамәлдәге программаларның төзелү принциплары, эчтәлеге, структурасы.

"Фонетика" бүлеген укыту методикасы. Фонетик күнегүләр системасы Фонетик анализ ясау методикасы. Орфографиягә өйрәтүдә төп методик юнәлешләр. Сүзлекләр белән эшләүнең роле.

"Лексика" бүлеген укыту методикасы. Лексик күнегүләр системасы. Лексик анализ үткөрү методикасы

"Сүз төзелеше" бүлеген укыту методикасы. Аның грамматиканы үзләштерүдә, дәрәс язу һәм сөйләм телен үстерүдә әһәмияте.

"Морфология" бүлеген укыту методикасы. Морфологик күнегүләр системасы. Морфологик анализ үткөрү методикасы.

Сүз төркемнәрен өйрәнүнең гомуми мәсьәләләре. Күнегүләр системасы.

Исем сүз төркемен өйрәнү алымнары.

Фигыль сүз төркемен өйрәнү алымнары.

.Сыйфат сүз төркемен өйрәнү алымнары.

Сан сүз төркемен өйрәнү алымнары.

Рәвеш сүз төркемен өйрәнү алымнары.

Ярдәмлек сүз төркемнәрен өйрәнү алымнары..

"Синтаксис" бүлеген укыту методикасы. Синтаксик күнегүләр системасы. Синтаксик анализ үткөрү методикасы.

Гади жәмлә синтаксисы. Күнегүләр системасы. Кушма жәмлә синтаксисы. Күнегүләр системасы.

Тезмә кушма жәмләләрне өйрәтүдә уңышлы алымнар, ысуллар.

Иярченле кушма жәмләләрне өйрәтүдә уңышлы алымнар, ысуллар.

"Орфография" бүлеген укыту методикасы. Орфографик күнегүләр системасы.

Орфографиягә өйрәтүнең методик принциплары. Орфографиягә өйрәтүдә методик алымнар.

Татар теле дәрәсләрендә сөйләм һәм язма телен үстерү.

Изложение. Изложение төрләре.

Сочинениеләр. Сочинение төрләре. Сочинение язу методикасы.

Татар теленнән класстан тыш эшләр: әһәмияте, эчтәлеге, оештыру принциплары.

Татар теле түгәрәге, олимпиадалар.

Факультатив һәм электив курслар.

V сыйныф дәрәсләгенә тулы анализ.

VI сыйныф дәрәсләгенә тулы анализ.

VII сыйныф дәрәсләгенә тулы анализ.

VIII сыйныф дәрәсләгендә күнегүләр системасына анализ.

Методика өлкәсендә яңа казанышлар. Татар теле дәрәсләрендә яңа технологияләр куллану.

Рус телле балаларга татар теле укытуда коммуникатив технология.

Татар теле дәрәсләрендә уен технологиясен куллану.

Татар теле дәрәсләрендә проектлар технологиясен куллану.

Татар теле дәрәсләрендә компьютер технологиясе куллану.

7.1. Основная литература:

- 1.Максимов Н.В. Урта мәктәптә татар теле укыту.Гади жәмлә синтаксисы: 7-11 сыйныф укытучылары өчен методик кулланма / Н.В.Максимов, З.В.Шәйхразиева. - Казан : Мәгариф, 2008. - 111б. - 45-00. [10экз.]
- 2.Мөхиярова Р.Х. Рус телендә сөйләшүче балаларга татар теле укыту.8 нчы сыйныф : укытучылар өчен методик кулланма / Р.Х.Мөхиярова. - Казан : Мәгариф, 2008. - 79б. - 35-00. [13экз.]
- 3.Сафиуллина Ф.С. Рус телендә сөйләшүче балаларга татар теле укыту.10 нчы сыйныф : укытучылар өчен методик кулланма /Ф.С.Сафиуллина К.С.Фәтхуллова,В.А.Яковлева. - Казан: Мәгариф, 2009. - 127б. - 35-00; 45-00. [17экз.]
- 4.Фәтхуллова К.С.Татарча сөйләшүче=Давайте говорить по-татарски=Let`s speak tatar : уку әсбабы. - Казан : Татар.кит.нәшр., 2012. - 311б. - 183-00. [20экз.]
- 5.Харисов Ф.Ф. Татар теле:чит телле аудиториядә : Югары уку йортлары өчен уку әсбабы.Ике кисәктә.Беренче кисәк. - Казан : Мәгариф, 2009. - 231 б. - 145-00. [21экз.]
- 6.Хәйдәрова Р.З. Татар теле : Рус телендә урта гомуми белем бирүче мәкт.8 нче с-фы өчен д-лек(рус телендә сөйләшүче балалар өчен) / Р.З.Хәйдәрова,Р.Л.Малафеева. - Казан : Мәгариф, 2008. - 207б. - 110-00. [10 экз.]
7. Юсупова З.Ф. Учет особенностей родного языка учащихся при обучении русскому языку как неродному: учеб.-метод. пособие / каф. совр. рус. яз. и метод. препод. Казан. (Приволж.) федер. ун-та; З.Ф. Юсупова. - Казань: Казан. ун-т, 2013. - 60 с. -URI: <http://dspace.kpfu.ru/xmlui/handle/net/27389>

7.2. Дополнительная литература:

- 1.Абдрәхимова Я.Х Татар теленнән бәйләнешле сөйләм үстерү дәресләре (5-7кл.). -Казан: Мәгариф, 2003. -119 б. -[124 экз.]
- 2.Вәлиева Ф.С., Саттаров Г.Ф. Урта мәктәп һәм гимназияләрдә татар телен укыту методикасы. - Казан: Раннур, 2000. - 455 б.-[102 экз.]
- 3.Вәгыйзов С.Г., Вәлитова Р.Г Башлангыч мәктәптә татар теле методикасы. - Казан: Мәгариф, 2001. - 415 б. -[6 экз.]
- 4.Вәгыйзов С.Г. Кызыклы грамматика: Татар теленнән дидактик уеннар һәм мавыктыргыч күнегүләр. -Казан: Татар кит. нәшр.,1980. -184 б.-[28 экз.]
- 5.Сафиуллина Ф.С. Татар теленә өйрәтүнең фәнни-методик нигезләре. - Казан: Хәтер, 2001. - 432 б. -[59экз.]
- 6.Казыйханов В.С. Әхлак дәресләре: укытучылар, сыйныф житәкчеләре һәм тәрбиячеләр өчен дәрес эшкәртмәләре/ В.С.Казыйханов. - 3-басма. - ЯрЧаллы: 'Ижат' нәшр., 2001. - 239 б. [28 экз.]
7. Камаева Р.Б. Татар теле һәм әдәбияты дәресләрендә яңа педагогик алымнар. - Алабуга, 2010. - 106 б.-[5 экз.]
- 8.Новые педагогические информационные технологии в системе образования: учебн. пособие для студ. пед.вузов и системы повыш. квалиф. пед.кадров/ под ред. Е.С.Полат. 2-е изд. стереотип. - М.: Изд.Центр 'Академия', 2005. - 272 с. [20 экз.]
- 9.Новые педагогические информационные технологии в системе образования: учебн. пособие для студ. пед.вузов и системы повыш. квалиф. пед.кадров/ под ред. Е.С.Полат. 4-е изд. стереотип. - М.: Изд.Центр 'Академия', 2009. - 272 с. [5 экз.]
10. Татар грамматикасы:өч томда.Т.2.Морфология /Баш ред. М.З.Зәкиев. - М.: Инсан- Фикер, 2002. - 488 б.-[95 экз.]
- 11.Хуҗиәхмәтов Ә.Н. Педагогика: Югары һәм махсус уку йортлары өчен дәреслек. - Казан: Мәгариф, 2004. -543 б.-[12 экз.]
- 12.Харисов Ф. Ф. Полингваль белем бирү шартларында татар теле һәм әдәбияты укытучысының һөнәри үсеше һәм үзлегеннән белем алу системасы/Ф.Ф.Харисов //Татарское языкознание в контексте Евразийской гуманитарной науки: Материалы Международной научно-практической конференции (Казань, 1-4 ноября 2016 г.). - С. 365-371.- URI: <http://dspace.kpfu.ru/xmlui/handle/net/109405>

13. Харисова Ч.М. Компетентностный подход в обучении родному языку/ Ч.М. Харисова // Модернизация педагогического образования : Сборник научных трудов Международного форума (Казань, 3-5 июня 2015 г.). - С. 289-293 URI: <http://dspace.kpfu.ru/xmlui/handle/net/29882>

14. Шаймарданова Г. А. Татар теленә чит тел буларак өйрәтүгә индивидуальләштерү технологиясенә йогынтысы/ Г.А. Шаймарданова// Татарское языкознание в контексте Евразийской гуманитарной науки: Материалы Международной научно-практической конференции (Казань, 1-4 ноября 2016 г.). - С. 438-440. - URI: <http://dspace.kpfu.ru/xmlui/handle/net/109370>

15. Шакирова Г. Р. Принцип дифференцирования языковых явлений и значений при обучении морфологии родного языка/ Г.Р.Шакирова// Татарское языкознание в контексте Евразийской гуманитарной науки: Материалы Международной научно-практической конференции (Казань, 1-4 ноября 2016 г.). - С.421- 424. URI:<http://dspace.kpfu.ru/xmlui/handle/net/109545>

7.3. Интернет-ресурсы:

Камаева Р.Б., Мөхәммәтжанова А.Х.. Федераль дәүләт белем бирү стандартларын тормышка ашыруда татар теле һәм әдәбияты укытучысына фәнни-методик ярдәм - [https://edu.tatar.ru/upload/images/files/22\(23\).pdf](https://edu.tatar.ru/upload/images/files/22(23).pdf)

Мөхәммәтжанова А.Х., Камаева Р.Б... Татар теле һәм әдәбияты укытучысына ярдәмгә: терек схемалар һәм белешмәлек - [https://edu.tatar.ru/upload/images/files/4\(88\).pdf](https://edu.tatar.ru/upload/images/files/4(88).pdf)

Татар теле һәм әдәбияты дәресләрен модельләштерүдә заманча педагогик технологияләр (эш тәҗрибәсеннән)/төз. А.Х. Мөхәммәтжанова, Р.Б.Камаева - [https://edu.tatar.ru/upload/images/files/5\(75\).pdf](https://edu.tatar.ru/upload/images/files/5(75).pdf)

Татарча сүзлекләр - <https://www.twirpx.com/file/1431109/>

Татарча сүзлекләр - <https://tt.wikipedia.org/>

8. Материально-техническое обеспечение дисциплины(модуля)

Освоение дисциплины "Методика обучения родному языку" предполагает использование следующего материально-технического обеспечения:

Мультимедийная аудитория, вместимостью более 60 человек. Мультимедийная аудитория состоит из интегрированных инженерных систем с единой системой управления, оснащенная современными средствами воспроизведения и визуализации любой видео и аудио информации, получения и передачи электронных документов. Типовая комплектация мультимедийной аудитории состоит из: мультимедийного проектора, автоматизированного проекционного экрана, акустической системы, а также интерактивной трибуны преподавателя, включающей тач-скрин монитор с диагональю не менее 22 дюймов, персональный компьютер (с техническими характеристиками не ниже Intel Core i3-2100, DDR3 4096Mb, 500Gb), конференц-микрофон, беспроводной микрофон, блок управления оборудованием, интерфейсы подключения: USB, audio, HDMI. Интерактивная трибуна преподавателя является ключевым элементом управления, объединяющим все устройства в единую систему, и служит полноценным рабочим местом преподавателя. Преподаватель имеет возможность легко управлять всей системой, не отходя от трибуны, что позволяет проводить лекции, практические занятия, презентации, вебинары, конференции и другие виды аудиторной нагрузки обучающихся в удобной и доступной для них форме с применением современных интерактивных средств обучения, в том числе с использованием в процессе обучения всех корпоративных ресурсов. Мультимедийная аудитория также оснащена широкополосным доступом в сеть интернет. Компьютерное оборудование имеет соответствующее лицензионное программное обеспечение.

Учебно-методическая литература для данной дисциплины имеется в наличии в электронно-библиотечной системе "ZNANIUM.COM", доступ к которой предоставлен студентам. ЭБС "ZNANIUM.COM" содержит произведения крупнейших российских учёных, руководителей государственных органов, преподавателей ведущих вузов страны, высококвалифицированных специалистов в различных сферах бизнеса. Фонд библиотеки сформирован с учетом всех изменений образовательных стандартов и включает учебники, учебные пособия, УМК, монографии, авторефераты, диссертации, энциклопедии, словари и справочники, законодательно-нормативные документы, специальные периодические издания и издания, выпускаемые издательствами вузов. В настоящее время ЭБС ZNANIUM.COM соответствует всем требованиям федеральных государственных образовательных стандартов высшего профессионального образования (ФГОС ВПО) нового поколения.

Учебно-методическая литература для данной дисциплины имеется в наличии в электронно-библиотечной системе Издательства "Лань", доступ к которой предоставлен студентам. ЭБС Издательства "Лань" включает в себя электронные версии книг издательства "Лань" и других ведущих издательств учебной литературы, а также электронные версии периодических изданий по естественным, техническим и гуманитарным наукам. ЭБС Издательства "Лань" обеспечивает доступ к научной, учебной литературе и научным периодическим изданиям по максимальному количеству профильных направлений с соблюдением всех авторских и смежных прав.

Освоение дисциплины "Методика обучения родному языку" предполагает использование следующего материально-технического обеспечения:

Мультимедийная аудитория, вместимостью более 50 человек. Мультимедийная аудитория состоит из интегрированных инженерных систем с единой системой управления, оснащенная современными средствами воспроизведения и визуализации любой видео и аудио информации, получения и передачи электронных документов. Типовая комплектация мультимедийной аудитории состоит из: мультимедийного проектора, автоматизированного проекционного экрана, акустической системы, а также интерактивной трибуны преподавателя, включающей тач-скрин монитор с диагональю не менее 22 дюймов, персональный компьютер (с техническими характеристиками не ниже Intel Core i3-2100, DDR3 4096Mb, 500Gb), конференц-микрофон, беспроводной микрофон, блок управления оборудованием, интерфейсы подключения: USB, audi, HDMI. Интерактивная трибуна преподавателя является ключевым элементом управления, объединяющим все устройства в единую систему, и служит полноценным рабочим местом преподавателя. Преподаватель имеет возможность легко управлять всей системой, не отходя от трибуны, что позволяет проводить лекции, практические занятия, презентации, вебинары, конференции и другие виды аудиторной нагрузки обучающихся в удобной и доступной для них форме с применением современных интерактивных средств обучения, в том числе с использованием в процессе обучения всех корпоративных ресурсов. Мультимедийная аудитория также оснащена широкополосным доступом в сеть интернет. Компьютерное оборудование имеет соответствующее лицензионное программное обеспечение.

Помещение кабинета/лаборатории должно быть оснащено необходимой учебной и учебно-методической литературой, словарями разного рода, сборниками текстов произведений татарских писателей а также демонстрационными материалами, мультимедийным оборудованием, компьютером, проектором, электронные учебники, словарями, электронными вариантами учебников и тестов.

Программа составлена в соответствии с требованиями ФГОС ВПО и учебным планом по направлению 44.03.05 "Педагогическое образование (с двумя профилями подготовки)" и профилю подготовки Родной язык и литература, иностранный язык .

Автор(ы):

Камаева Р.Б. _____

"__" _____ 201__ г.

Рецензент(ы):

Ахатова Зифа Фаритовна _____

"__" _____ 201__ г.